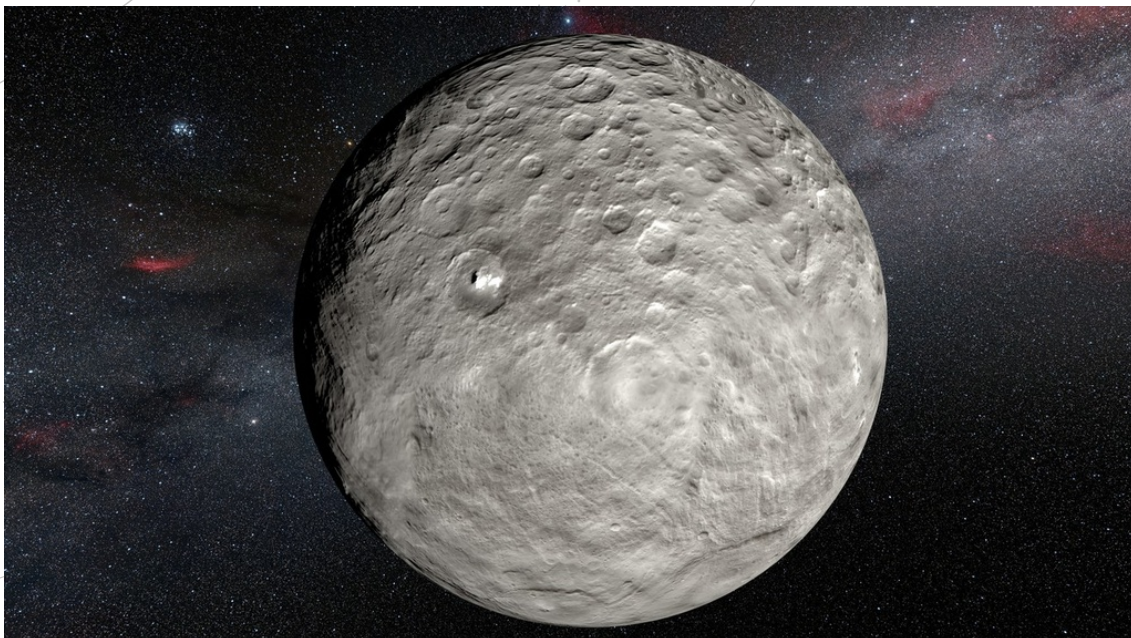

SPACE SCOOP

ΝΕΑ ΑΠΟ ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΤΟ ΣΥΜΠΑΝ

Η Χιονάτη και ο πέμπτος νάνος

31/03/2016

Έχετε ακούσει την ιστορία της Χιονάτης και των Επτά Νάνων; Λοιπόν, ο Ήλιος μας έχει και αυτός μια συλλογή νάνων, πέντε πλανητών-νάνων για την ακρίβεια. Τα ονόματά τους είναι: Δήμητρα (Ceres), Έρις (Eris), Μακεμάκε (Makemake), Χαουμέια (Haumea) και ο γνωστός σε όλους μας, Πλούτωνας (Pluto).

Τέσσερις από αυτούς τους πλανήτες νάνους βρίσκονται στο κρύο και εξωτερικό μέρος του ηλιακού μας συστήματος, πέρα από τον πλανήτη Ποσειδώνα.

Ο πέμπτος πλανήτης νάνος βρίσκεται μεταξύ του Άρη και του Δία, σε μια περιοχή που είναι γνωστή ως «ζώνη των αστεροειδών» (επειδή είναι γεμάτη από αστεροειδείς). Αυτός ο πλανήτης νάνος ονομάζεται Δήμητρα ή λατινικά Ceres (προφέρεται «Σίριζ») και μπορείτε να δείτε ένα σκίτσο του παραπάνω.

Βλέπετε τα άσπρα μπαλώματα στην επιφάνεια της Δήμητρας που μοιάζουν με χιόνι; Αυτά τα φωτεινά σημεία έχουν μπερδέψει αρκετά τους επιστήμονες τα τελευταία χρόνια.

Το 2007, η NASA έστειλε ένα διαστημικό αεροσκάφος που ονομάζεται DAWN (Αυγή) να ρίξει μια πιο προσεκτική ματιά και να βοηθήσει στην επίλυση του μυστηρίου. Το DAWN έφτασε στη Δήμητρα πέρυσι και η κύρια ασχολία του ήταν να εξετάσει τα άσπρα μπαλώματα. Μέχρι στιγμής όμως η ερμηνεία τους είναι στην ευχέρεια του καθενός.

Τι πιστεύετε όμως εσείς; Είναι αυτά τα φωτεινά μπαλώματα-κηλίδες φτιαγμένα από πάγο, πέτρωμα ή αλάτι; Είναι αποτέλεσμα μιας ηφαιστειακής έκρηξης ή μιας έκρηξης θερμοπίδακα; Μπορείτε να επισκεφθείτε τη σελίδα 'World Ceres' και να ψηφίσετε στο: www.jpl.nasa.gov/

dawn/world_ceres/. Αλλά πριν το κάνετε αυτό, ίσως να θέλετε να ακούσετε την πιο πρόσφατη ανακάλυψη: οι κηλίδες αλλάζουν!

Φαίνεται πως κάθε μέρα το παράξενο λευκό υλικό εξατμίζεται λόγω της ηλιακής ακτινοβολίας, σαν μια λακκούβα νερού στην έρημο, και έπειτα εξαφανίζεται στο διάστημα. Στη συνέχεια συμβαίνει κάτι συναρπαστικό - το υλικό με κάποιον τρόπο επανεμφανίζεται. Κάτι συναρπαστικό πρέπει να συμβαίνει κάτω από την επιφάνεια, το οποίο ωθεί το υλικό προς τα έξω.

Ο πλανήτης νάνος Δήμητρα, έχει περισσότερα κοινά με τη Γη από ότι η ίδια η Γη με τους βραχώδεις γείτονες της: οι επιστήμονες πιστεύουν ότι μπορεί να περιέχει ακόμα περισσότερο νερό από ότι η Γη! Βέβαια, αντίθετα με το νερό της Γης που βρίσκεται και σε υγρή μορφή, το νερό στη Δήμητρα αναμένεται να είναι υπό τη μορφή πάγου, κρυμμένο βαθιά κάτω από την επιφάνεια.

Αν ο πλανήτης νάνος είναι πραγματικά ενεργός κάτω από την επιφάνεια του, αυτό θα είναι ένα επιπρόσθετο στοιχείο που τον κάνει να ξεχωρίζει από τους γειτονικούς αστεροειδείς του. Παρακολουθήστε αυτό τον ιστότοπο καθώς εξερευνούμε αυτό το σώμα περαιτέρω!

▲ COOL FACT!

Όταν ανακαλύφθηκε για πρώτη φορά, η Δήμητρα είχε χαρακτηριστεί ως πλανήτης. Αλλά, όπως ο Πλούτωνας, τελικά υποβιβάστηκε σε πλανήτη νάνο. Ο αριθμός των χαρακτηρισμένων ως 'πλανήτες' σωμάτων στο ηλιακό μας σύστημα έχει αλλάξει πολλές φορές τα τελευταία χρόνια. Ο ακόλουθος ιστότοπος σας επιτρέπει να δείτε πόσοι πλανήτες υπήρχαν καταγεγραμμένοι στο ηλιακό μας σύστημα ανά τα χρόνια: cosmos-book.github.io/how-many-planets/index.html